Практикалық тур қатысушыларына арналған нұсқаулық

Қазылар алқасынан қосымша нұсқаулар алмайынша эксперименттi **бастамаңыз**.

Жеке ақпаратты тек титулдық бетке **енгізіңіз**.

Жауап парағында есеп нөмірін (штатив нөмірін) **көрсетіңіз**.

Ерітінділердің дәмін татуға және қолмен ұстауға **қатаң тыйым салынады!**

Барлық нәтижелерді жауап парағына жазуды **ұмытпаңыз.** Жауап парағына (бөлек кітапша) **жазғандарыңыз ғана** тексеріледі. Черновик **тексерілмейді**. Нәтижелеріңізді черновиктен жауап парақтарыңызға көшіру үшін қосымша уақыт берілмейтінін **ескеріңіз**.

Ішкі жадтан немесе Интернеттен жүктеп алынған мәтіндік, графикалық және/немесе аудио форматта ақпаратты беруге қабілетті кез келген байланыс құралдарын (смартфондар, смарт сағаттар немесе кез келген басқа гаджеттер) пайдалануға **тыйым салынады**.

Олимпиаданың басқа қатысушыларымен турдың соңына дейін сөйлесуге **тыйым салынады**. Ешқандай материалдарды, соның ішінде кеңсе құралдарын басқа қатысушыларға **беруге болмайды**. Кез келген ақпаратты жеткізу үшін ымдау тілін **қолданбаңыз**.

Берілген уақыт біткен соң барлық тәжірибелеріңізді тоқтатып, жауап парағы кітапшасын кезекші мұғалімге **тапсырыңыз**. Жұмыс орныңызды ретке **келтіріңіз**.

Жауап парақтарыңызға анық және түсінікті етіп **жазыңыз**.

Тапсырманың мәтініне қатысты нақтылау сұрақтарын қоюға **құқығыңыз бар.**

Инструкция для участников практического тура

Не начинайте эксперимент до получения дополнительной инструкции от членов жюри.

Указывайте персональную информацию **только** на титульном листе.

Указывайте номер задачи (номер штатива) на листе ответов.

Категорически запрещается растворы пробовать на вкус и на ощупь!

Не забудьте перенести все свои результаты на лист ответов. Проверяться будет **только то, что вы напишите на листе ответов (**отдельный буклет). Черновики проверяться **не будут**. Учтите, что вам **не будет выделено** дополнительное время на перенос решений на бланки ответов.

Запрещается пользоваться любыми устройствами связи (смартфонами, смарт-часами или любыми другими гаджетами), способными предоставлять информацию в текстовом, графическом и/или аудио формате, из внутренней памяти или загруженную с интернета.

З**апрещается** общаться с другими участниками олимпиады до конца тура. Не передавайте никакие материалы, в том числе канцелярские товары. **Не используйте** язык жестов для передачи какой-либо информации.

По окончанию выделенного времени прекратите все свои эксперименты и сдайте буклетс бланком ответов дежурному учителю. **Приведите в порядок** свое рабочее место.

На листах ответов пишите **четко** и **разборчиво**.

Вы **имеете право** задать уточняющие вопросы по **формулировке** задания.

9 сынып оқушыларына арналған химия пәні бойынша республикалық олимпиадасының облыстық кезеңінің тәжірибелік тур тапсырмасы
Орындауға берілетін уақыт – 120 минут. 30 балл.

Сегіз нөмірленген сынауықтарда бейорганикалық негіздердің, тұздардың және сутегі асқын тотығының ерітінділері бар. Тек өзіне берілген ерітінділерді пайдаланып, әр пробиркада қандай зат бар екенін анықта. Сынауықтарда келесі заттар болуы мүмкін: мырыш сульфаты, натрий гидрофосфаты, күйдіргіш натр, сутегі асқын тотығы, калий йодиді, қорғасын нитраты, темір (III) хлориді және калий хроматы болуы мүмкін.

1. Келесі белгілерді: **тұнбаның түзілуі - $\downarrow_{түсі}$, тұнбаның еруі және суда еритін комплекстің түзілуі - $_{еритін}\downarrow$, газдың бөлінуі -** ↑ қолдана отырып, теориялық матрицаны құрастырыңыз.
2. Эксперименттерді орындаңыз және эксперимент нәтижелерін байқалған құбылыстар үшін жоғарыда келтірілген белгілерді қолдана отырып, практикалық матрицаға енгізіңіз.
3. Қорытынды жасаңыз және әрбір сынауықтағы ерітіндіні анықтап, формуласын келтіріңіз.
4. Әрбір қосылыстың анықталу реакцияларының химиялық теңдеулерін (молекулалық және иондық түрде) жазыңыз. Тотығу-тотықсыздану реакциялары үшін тек молекулалық теңдеуді ғана емес, сонымен бірге жартылай тотығу және тотықсыздану реакцияларын да көрсету қажет.

Айыппұл ұпайлары: Егер қатысушыға реагенттің немесе анықталатын ерітіндінің қосымша мөлшері қажет болса, оны қайта құю (сол нұсқадағы) әрбір жағдайда 2 ұпайдан, бірақ жалпы 8 ұпайдан аспайтын айыппұлмен жүзеге асырылады.

Задание практического тура областного этапа Республиканской олимпиады для учащихся 9 кл по химии
Время выполнения задания 120 минут. 30 баллов

В восьми пронумерованных пробирках находятся растворы неорганических оснований, солей и пероксида водорода. Используя только выданные Вам растворы, определите, что находится в каждой из пробирок. В пробирках могут быть сульфат цинка, гидрофосфат натрия, едкий натр, перекись водорода, йодид калия, нитрат свинца, хлорид железа (III), хромат калия.

1. Составьте теоретическую матрицу, используя следующие обозначения: образование осадка - $\downarrow_{цвет}$, растворение осадка и образование растворимых комплексов - $_{р\text{-}р}\downarrow$, выделение газов - ↑.
2. Выполняйте эксперименты и результаты эксперимента занесите в практическую матрицу, используя те же обозначения для наблюдаемых эффектов.
3. Сделайте вывод, укажите, какие вещества находятся в каждой пробирке, и запишите их химические формулы.
4. Напишите уравнения всех химических реакций (в молекулярном и ионной форме), с помощью которых Вы определили каждое вещество. Для реакций окислительно-восстановительного типа необходимо указать не только молекулярное уравнение, но и соответствующие полуреакции – окислительную и восстановительную.

Штрафные баллы: В случае, если участнику понадобится дополнительное количество реактива или анализируемого раствора, его долив (того же варианта) производится в каждом случае со штрафом 2 баллов, но не более 8 баллов в сумме.